

فرهنگ سومر

کتاب اول

- مجموعه‌ی مقالات سومر شناسی
- ریشه‌یابی بیش از ۶۰۰ واژه‌ی ترکی با معادل‌های سومری و با معانی فارسی و انگلیسی

تألیف و تدوین

روشن‌خیاوی

با همکاری

مهندس ساوالان پوراکبرخیاوی

خیایوی ، روشن ، ۱۳۲۸ _ مستعار

فرهنگ سومر تالیف و تدوین : روشن خیایوی ؛ با همکاری ساوالان پوراکبر خیایوی.

_ قم:بخشایش، ۱۳۸۴ _

ج:جدول

ISBN 964-8696-45-4

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیبا.

پشت جلد به انگلیسی:

R.KHEYAVI.SUMER DICTIONARY

کتابنامه:

۱. زبان سومری _ واژه نامه ها _ چند زبانه ۲. زبان سومری _ دستور زبان تطبیقی _

اورال آلتائی ۳. زبان سومری _ آوا شناسی ۴. سومریان _ تاریخ الف. پوراکبر خیایوی،

ساوالان ب. ب. عنوان.

۴۹۹/۹۵۳

ف ۹/۴ PG 4037

انتشارات بخشایش

قم : خیابان صفائیه ، کوچه ممتاز ، پلاک ۷۲

تلفن : ۷۷۴۹۶۹۹ و ۷۷۳۷۵۸۲

فرهنگ سومر

مؤلف : روشن خیایوی

با همکاری ساوالان پوراکبر خیایوی

امور فنی : زهره بهشتی نژاد

ویراستار : عاکفه صیامی اردبیلی

ناشر : انتشارات بخشایش

شمارگان : ۱۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ : اول ۱۳۸۴

قیمت : ۳۵۰۰ تومان

پخش : تهران _ مرکز پخش گزیده ۶۶۴۰۰۹۸۷

کلیه حقوق برای مؤلف محفوظ است.

E _ mail : ROSHAN.2128@YAHOO.COM

۰۲۶۱ - ۲۲۳ ۵۸ ۵۹

تقدیم به روستاهائی با نامی شکوهمند
که یادگاران هزاره‌های تاریخ اند،
و زنده به شکوه و غرور خود...
تقدیم به روستاهای «اور»، «وهره‌غول»،
«ورگهان»، «مؤئیل»، «اودولو»،
«انزان» و ... به «خیاو»،
نگین غبارگرفته‌ی آذربایجان!

ز-پ (روشن خیای)

فهرست مندرجات

صفحه	عنوان
سه	- تذکر چند نکته
پنج	- حروف لاتین انتخاب شده
شش	- فهرست واژه‌هایی که در این فرهنگ مورد بررسی و ریشه یابی قرار گرفته‌اند.
۱	بخش اول
	- سومر شناسی - مجموعه مقالات در مورد زبان و تاریخ سومریان
۳	- سومر کجا بود و سومریان چه کسانی بودند؟
۱۷	- سومریان به عنوان ساکنان اصلی و اولیه‌ی سرزمین آذربایجان (با اشاراتی به تعدادی از قوانین تحول و دگرگونی فونم‌ها و آواها در زبان‌های سومری و ترکی و تبدیل آن‌ها به هم)
۵۳	- مقدمه ای بر دستور زبان تطبیقی زبان‌های سومری و اورال آلتائیک.
۹۵	- قانونمندی تبدیل صداها به یکدیگر در زبان‌های « سومری » و « اورال آلتائیک »
	بخش دوم
۱۸۱	- فرهنگ واژه‌ها
۲۶۷	- بعضی از واژه‌ها و اصطلاحات دینی و اعتقادی سومریان
۲۷۶	- بعضی از حروف ربط و عطف
۲۷۷	- کتابنامه

به نام حضرت دوست که دل همه اوست!

تذکر چند نکته:

شاید این کتاب در خور مقدمه‌ای بلند بالا باشد، اما من فقط به تذکر چند نکته‌ی ضروری بسنده می‌کنم:

- ۱- این کتاب نیز به نوبه‌ی خود مجلد نخست از چند مجلد فرهنگ سومری به ترکی با معانی فارسی و انگلیسی است، در واقع «کتاب اول» از این سری می‌توان نامیدش.
- ۲- هر کتاب در دویخش تحریر یافته: الف- بخش نخست مجموعه‌ی مقالات در زمینه‌ی زبان و تاریخ و به‌طور کلی فرهنگ سومر و سومریان و مطالبی در زمینه‌ی زبانشناسی زبان سومری، این مقالات یا حاصل بررسی و تحقیق خود مؤلف است و یا ترجمه‌ی مقالات و مطالبی است از محققین و دانشمندان سومرشناس که با افزودن مطالبی و یا در صورت غیر لازم بودن کم کردن بعضی مطالب، توسط نگارنده ترجمه و در بخش نخست جای داده شده است.

۳- در این کتاب نیز، در بررسی نهائی متوجه شدم که تعدادی از واژه‌ها(شاید حدود بیست واژه) به‌طور تکراری، یعنی هر کدام مثلاً در دو نوبت، در بخش فرهنگ

واژه‌ها آورده شده است. اما چون در هر کدام نکته‌ای وجود داشت و یا اگر حذف می‌کردیم باعث دوباره و چند باره کاری می‌شد، لذا از حذف آن چند مورد خودداری کردم.

۴- تعداد واژه‌های بخش دوم، یعنی «فرهنگ واژه‌ها» نزدیک به چهارصد واژه است، ممکن است فردی یا افرادی این پرسش را از خود بنمایند که از ۴۰۰ واژه نمی‌شود فرهنگی تشکیل داد؟!

در جواب این پرسش احتمالی پاسخ چنین است که اولاً جمع واژه‌هایی که در این کتاب مورد بررسی قرار گرفته بیش از ۶۰۰ واژه را تشکیل می‌دهد. ثانیاً در بخش نخست کتاب که ظاهراً مجموعه‌ی مقالات نامیده شده، به مناسبت هر مطلب و سخنی تعداد زیادی واژه به عنوان نمونه و مثال آورده شده است، که در واقع این بخش نیز به تنهایی شامل واژه‌های زیادی می‌شود؛ پس هدف مؤلف فقط تدوین و ردیف کردن تعدادی واژه نبوده است، بلکه تعداد زیادی واژه در کنار توضیحات لازم در بخش نخست نیز ارائه داده شده که مؤلف امیدوار است همین بخش خیلی مفیدتر از بخش دوم کتاب باشد.

۵- در این کتاب نیز همه‌ی کارها را با روش و سلیقه‌ی خود تنظیم کرده و به پایان رسانده‌ام، افرادی همکار من بودند که جا دارد از همسر خانم زهره بهشتی نژاد و پسر مهندس ساوالان پوراکبر خیاوی و همکارم خانم عاکفه صیامی اردبیلی سپاسگزاری نمایم.

... و سخن آخر اینکه مجموعه‌ی «فرهنگ تاریخی-تطبیقی زبان‌های اورال-آلتائیک» که مجلد نخست آن روزهای نخست سال ۱۳۸۴ منتشر شد، و این فرهنگ که به نام «فرهنگ سومر» نام‌گذاری شده، تلاشی است برای زدودن غبار از تاریخ بسیار کهن سرزمین آذربایجان، به سخنی دیگر: ما به حق سعی می‌کنیم از طرفی پیوستگی و پیوند زبان و تاریخ خود را با هزاره‌های چهارم و پنجم قبل از میلاد و در دل تاریخ به جهانیان نشان دهیم؛ و از طرف دیگر با نمایش روابط دیرینه‌گی و ریشه‌ای زبان خود با زبان‌های ملل اروپا، گسترده‌گی و وسعت و عظمت زبانمان را، در هم تباری با زبان‌ها و ملل معروف جهان به نمایش بگذاریم. همه‌ی این تلاش‌ها با امید به جهانی همسو و با احساس و پر از شادابی و صلح و روابط صمیمی بین ملت‌های جهان تا به این جا پیش آمده است.

... و به حق لوح والقلم
روشن خیاوی (ر-پوراکبر)
کرج- ۲۰ خرداد ۱۳۸۴